

ଅଞ୍ଜାହର ଶବ୍ଦଗୁରୁ ।

ଜ୍ଞାନ କର

* * * ଭାବୁ ସମ୍ମିତ * * *

ପ୍ରକଟଣ
ଲଙ୍ଘନ

ଶୀତାରେ କହିଯା ହସ, ବାପାରୀ କାବଳୀ
(କେବେହିଲ) ବିଶବ୍ୟ କରିଲାବ ଏ ତିନ ଦୃଶ୍ୟ ।
ମେ ଯଥିଥିକେ ସଥ କରିଲ ଚକେର ଶିଖି ।
ତାହା ଦେଖି କାଳନେମୋ କାଳ ଦୂରେ ହାରାଇ ଆମ ।

ପ୍ରଣେତା ଓ ପ୍ରକାଶକ ।—

ଶିକାଳୀପଦ କୁଣ୍ଡ, (କୌର୍ବ ଗ୍ରାହକ)

ମୁଗଦ ମୁଲ୍ୟ — ୧୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଶାଶ୍ଵତା, ଦୀକୁଡ଼ା ।

ବୁଦ୍ଧୀ

କଥା କହେଥିଲା ।

ଆମରା ତୋଷାର ଡାକଛି ଯା ବିଜନ କହି ।
ତୋଷା ଥିଲେ ପୂଜ୍ୟ ଥିଲେ ଗୋ, ସମେତେ ଶାନ୍ତ କହି ।
ଯେହେ ଯେହେ କୁଳ ଏବେଳି, ଶାକା ଥିଲ ପୁରି ପୁରି ॥
କୁଳେର ଯାତା କୁଳେର ଡାଳା ଗୋ, ଯେଥେହି ସତନ କହି ।
କୁଳେର ଆମର ପାତା ଆଜେ, ସମେବ ଯା ତାର ଉପରି ॥
କୁଳାମରେ ସମେ କୁଳି ଗୋ, ଆମରା ଦେଖି ଯା ନୟନ କହି ।
କୁଳେର ଚାମର କୁଳାଇଥ, ଆମରା ସତ ପହଚାରି ॥
ଭକ୍ତି ଭାବେ କରସ ପୂଜା ଗୋ, ଆମରା ହୋମାର ଲିଙ୍ଗଟି ।
ତୋଷାର ଚଳଣ ପୂଜାର, କୁଳ ସେଥେଇ, ଏକ ଶାରି ଭତ୍ତି କହି ॥

[୨]

(ଗୋପିଗମେର କଠିତ ମାତ୍ର)

ଶୁଣି ବୃକ୍ଷାବସେ ।
କୁଳ ବାହୀର ଥିଲେ ତିଳ ଚଳଣ ॥
ଏହନ କୋଶାର ଦେଖି ନାହିଁ ଯେ ଗୋ, ଶୁଣି ନାଟ ଯେ ଶରଣ ।
ବୃକ୍ଷାବସେ ନିତା ମୃତନ ଥାନ କରେ ଗୋପିଗମେ ।
ଥାନ ଡାଳା ଚଳେନି ସବେନି ଡାଳା ଗୋ, ଶିଥା ମାତ୍ର କରେ କୁଳରେ ।
ତାରେର କଥାତେ କଥାତେ ଯେ ମାନ, କଥେ ଗୋ କଥେବ ଥିଲେ ।
କାନ୍ଦେର ନିରିବେ ନିରିବେ ଶୁଣି ଯେ ଗୋ, ପଥକେ କଥେ କଥେ ।
କାନ୍ଦେର ସୁଶାତେ ସୁଶାତେ ଶୁଣି, ଶରମେତେ ଅଗମେ ।
କାନ୍ଦେର ମାନଟି ହୋଲ ପରମ ଥିଲ ଗୋ, ମାନଟି କଥନ ମାଧ୍ୟମେ ।
ମାଧ୍ୟମେ ଆହା କୁଳ ପେଶା, କବେ ଭତ୍ତି ମାଧ୍ୟମେ ।
ନାପିଭାନି ମେଲେ କୁଳ ଗୋ, ସବେ ବାହୀର ଚଳଣେ ।
ଆମର ହୋମୀ-ଭୋଗୀ ମେଲେ, ଆମର ମାନ କରେ ଗୋ କଥରେ ।

[୧୦]

(ଶିଳତାତ୍ତ୍ଵ) (ହୋତୀ (କାନ୍ତି))

ବିଷ ମିଶୁଥ ଏବେ ।

ଦାରୀ ବିଶୁ ଅକାଶରେ ପଥରେ ॥

୧୭୯ ପାଠୀରେ ପରିଚୟ ବିବାହରେ ପଥରେ [୧୦]

ଦାରୀ ତାରେ ଆଖି ପରିଚୟ ଗୋ ପିଲାପି

ପିଲାପି ପିଲାପି ପିଲାପି ଗୋ, ପିଲାପି ପିଲାପି

ପିଲାପି ପିଲାପି ପିଲାପି ପିଲାପି ଗୋ, ପିଲାପି ପିଲାପି

ପିଲାପି ପିଲାପି ପିଲାପି ପିଲାପି ଗୋ, ସାଥେ ସାଥେ ॥

(ଦୂର୍ଜ ଉତ୍ତର)

ଦାରୀ ପାଦ ଦାରୀ ପାଦ ଦାରୀ ।

ଦାରୀ ପାଦ ଡାକାହେ ଯେ ପାଦ ଡାକାହେ ।

ପାଦ ବିଲା ଯାହୁଁ ଦାରୀ ଗୋ, ପାଦ ବିଲାକେ କୋହେ ।

ଦେବ କହେ ଯାହୁଁ କାଳି ପାଦାଳ ଦାରୀ ।

ଅଚନେତ ଉଦ୍‌ଦୟ ଦୋହି ଗୋ, ଉଦ୍‌ଦୟ ଦେବ ଗୋ ଦାରୀ ।

ଆହ କୁନ୍ତ ପୁଣିକେ, ଆହ କାହି କାହି, ଆହ କାହି କାହି ଦାରୀ ।

ଆହା କୁନ୍ତ ପୁଣିକେ ଦୋହି ପାହି କୋ, କାହି କାହି କାହି ଦାରୀ ।

ଧର୍ମ ଧର୍ମ ଧର୍ମ, ଧର୍ମ, ଧର୍ମକୁ କାହିକାହିକାହି ଦାରୀ ।

ଦେବ ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା ଦେବ ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା ଦାରୀ ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା ।

ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା, ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା ଦାରୀ ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା ।

ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା, ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା ଦାରୀ ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା ।

[৪]

(মৌকা বিলাস)

মডাই হেথ গো চেরে ।

ঘগো মডাই ঝুকি গো খাটের মেহে ॥
কোধা হতে এল ধলি গো, এ হেন রূপ মেহে ।
উহার লাই কিপাই হতে হেথ, আমচে বে মৌকা দেরে ॥
মরি মরি কি জলের ছটা গো, চেরে হেথ গো মডাই মুন দিরে ।
আধাৰ কৰহেতে বালী ধানা বেধেতে গো শুজিরে ।
মনি মুক্তা অমালেতে গো, মৌকা ধানা মাজিরে ।
ঝু হেথ রাঙ্গা আৰি যুবাইচে, হেলে হেলে গৌত গোরে ॥
মেরার পকাৰ ভালি মাগে না দে গো, কি কৰে যাব পাই হচে
শাৰ দৱিকাৰ নিতে গিৰে, সাৱে ধাকে ডুবিয়ে ॥

[৫]

(অপজিট পাণ্ডি)

হেথকি হাতে মোনাব চুক্তি ।

কোহেৰ কাত টা বে টিকি বেহন বেধৰ বৃক্তি ॥

চুল কলা বে কেড় কলা লো, অৰি মাকে পিচুকি ।

গাবেৰ পকে বারনা ধাকা, মনে বৰ উচ্চে পাকি ।

শাখিৰ বক বক কৰকে উকুন লো, মেৰা বেলো এক বৃক্তি ।

মা মা মধাটি খিলে ষষ্ঠিকৈ বিগা, ষষ্ঠ ষট কৰে আড়াতাতি ।

কাটৰ মুখটা দেখে মনে কৰ বে লো, একশ বচেয়ে বৃক্তি ।

একটা কীৰ্তি নাই বে ধলি, পেণদেই পেণদেই ধাৰ বৃক্তি ।

[୭]

(ଭାଦୁ ପୂଜାତେଇ (ବେଶୀ ଆମଳ)

ଭାଦୁ ତୋଟ ପୂଜାତେ ।

ଶେଷ କବି ହାତ ବାଲାପି ଆମ ପାଞ୍ଚମେ ।
ଆୟ ହେବେ ହେବ ରୁଦ୍ଧ ଗୋ, ଶିଖ ଆମେ ଶାନ୍ତିତେ
ପେଟ କବିଲେ ହିନ୍ଦାଶ, ଆପଣୀ ହେବେ ମୁଖେଷ ॥
ଶିଖ କାଳୀ ଦୂରୀ ପୂଜା ଗୋ, ସାଗ ବଜ ତପେତେ ।
କଲେବ ଯଥେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ହୁଏ, ଉଦ୍‌ଦୃଶ ବିବେ କବ ପାଥେ ॥
ଗାଢ଼ି କୁର୍ବା ନିର୍ମଳ ଦଳ ଦୋ ହତ ପାର ତନେ ହିବେ ।
ଶଂକ୍ତୀ ବେଳେ ହୁଏ ହୁଏ ହୁଏ ହୁଏ ହୁଏ ହୁଏ । ଯେତେ ॥

[୮]

(ଡୁମି କାଳ୍ପନି)

ନ କଲା ନ ଗାନ୍ଧି ।

କୁମି ଦାଳ୍ପନ କବ ଶାନ୍ତି ଗୋଟେ ଥାଏ ।
କୁମି କବ କାଳ୍ପନ କାହିଁବେ, ଅକଳ କବ କହ କାହିଁବେ ।
କବ କହାଇ ଯେ କବକେ ବେଶିଦି, ଚିତ୍ତ ମାହି ବେଳ ରାତିରେ ।
କବ କବ ନହ କାହି କୁମି କହ ଯେ କେ, ହୋଇ ଯେ କାହି କାହି ।
କବ-କବ ବିଲିକେ ନବରେ ଦଳି, କବହେ ଦିନ କାହି ଥିଲା ।
କବର କବ ଶୈତନ କହାର, ଶୈତନ କାହି କାହିବାର ।
କାଶକ କେବୁ କହ କାହା, କହାରିବେ କେବେ କହା ।
କାହାରିବେ କାହାରେ ରାତୀର, ଶିଖ କିମ୍ବାକାରେ ।
କବ କହାଇ କବ କାଳ୍ପନ କାହିଁବେ, ଆମାର କହେ କୁମିକେ କହାଇ ।
କବ କୋହି କୋହା କହା, କହାଇ ଯେ କହାରେ ॥

[৯]

— বেপাইয়াত্তে সীতা হরণ —

মাসী কি মতি মতি ।

বেপাই হাটে দেখে এলাজ সারা রাজ ধরি ।
 কুকু খানা সাজাল মাসী গো, কিবা পরি সব করি ॥
 তাধে ইলেকটো ক অলজে লাইট, সুবছে পাখা ঘন ঘন করি ॥
 কে গতল মনী নিতাই গড়ি গো যাই তাবে বলিবারি ॥
 ধেন শাকাও এসে বাকুভাতে, হোল গো অবতৃপ্তি ॥
 দেখলাম দিবাট বাধন করেকে মাসীগো, কপট যোগীর দেশধরি
 কুন্যা দৰ পেরে বঁধি, বাধের সীতা কৈল চুতি ॥
 সীতাদেবী কানজে মনীগো, যে দেখতে তার চোখে বাহী ।
 এমনি মনে হব যে হকগী নিটে আবিষ্ট কৈবে মতি ॥
 কি ইষ্ট গুণ রাজা গো, সীতা লবে যাব ইহল করি ॥
 অট্টায় পাখীর ডানা, কেটে পাখীর লক্ষণুষ্টি ।
 আবার বালী সুগ্রীব দেখলাম মাসীগো, লেৰ উপর দিকে করি
 আজ কালের জন্ম দেখলাম, সঁজী ছেড়ে কুলশেন পরি ॥
 একটা দৃঢ়া বাটুল দেখলাম মাসীগো গোপীদল হাতে করি ॥
 সে মাটীর বাটুল না মাঝুব বাটুল আধি গো দুরতে নাচি ॥
 তার পঞ্জোক অঙ্গেত শিংগুণাগো, দীভিবে গেচে একদারি ।
 দেখে মনে কয় গো বৃদ্ধ এখনো যাই মতি ॥
 শতোর মতা দেখ লবে মাসীগো, শব আজে ক'বে ক'বি ॥
 আগাম পূর্ণ বাটুল, গাটিকে গান, বাটুলানৌচে মনে করি ॥

[১০]

(প্রচুর গম ফলেছে)

দেখলাম কাগজেতে ।

প্রচুর পকা ফলেছে ভাঙতে ॥

উচ্চশীল গদেয় ফলন গো, যে পাইল দেশী ফলাতে ।
 অমতি অধান মনী, পুঁজাও লিঙেছে বৌকি মতে ॥

ମିଳେ ସରକୁଳ ହେ ଗୋ, ତିନ ବ୍ୟଥରେ ହେବୁଣେ ।
 ଆମଦାନୀ ଯେ ଏହ କରେ, ହିରେ ଅଜ ଦେଖ ପଡ଼େ ।
 ଚାଲେଇ ଆମା ଧକିଲେ ନା ଯେ ଗୋ, ଯେ ଗୁରୁ କଲେଇବେ ଭାବିଲେ ।
 ଏହାର କୁଟୀ ଖେଳେ, ମାଧ୍ୟମ କୁଟୀ, କଲେଇ ଅକିମାଲେ ॥
 କିନ୍ତୁ କାଳେଇ କି ଶୁଦ୍ଧ ହେ ପାକିଲେ ଗୋ, ଠକାଇ ହେ କାଳେ ।
 କେବଳି ଗଢ଼ୀର ଫୁଲୀ କଲେ ଶୁଦ୍ଧୀ, ଯଥେ ଧାତ ଦୁଲାଇ ପୋଟେଇ ।
 ଏହିକେତେ ଶୁଭକୀ ଶୁଭକୀ କାଳେ ଏହି ଗୋ, ଯକ୍ଷ ଗମଚୋଇ କାଳେ ।
 ଡାମିଲେ କେବାର ଏ ବ୍ୟଥରେ କୁଟୀ ଗମ କଲେଇ କାଳେ ॥

(୧୧)

— ୧. ବିଦ୍ୟାତ ବାଡାଟେ ମୁସଲାଜୀ କୋକାନ —

(ଚକ୍ରବଜ୍ରାର — ଶ୍ରୀଭୂବନମୋହନ ବରାଟ)

ଶରୀ ଏଲି ତୋହେ ।

ବାଡାଟେ ମୁସଲା କିମେ ଆମଦି ଏହିଥାଳେ ।
 କେବାର କିମେ ଆମିଲ ଗମିଲେ, ହେବିନାରେ ଏହିଥାଳେ ।
 ସାଥେ ହେବେ କିମିଳ ଜାପା, କୁଳମେ କର କରିବାଳେ ॥
 କାଳାତେ ଖାଲ ନାଟେ ଯେ ଏଲିହେ, କିମା କଳା ମୁସଲାହେ ।
 ଦୁଃଖକାଳ ପକ୍ଷ ଚାହେ, ଏକଥାଳେ ହେମାଗାହେ ॥
 ଡାଳ କଳା ଯେ କୁମା କୁମାତେ ଲିଙ୍କ ହୟ ନା ଏକଥାଳେ ।
 ଆମିଟ ପଞ୍ଚ କଳା ଅଛୁଟ ଦୁଳା ଖାକେ କାଳ ତିଲାହେ ।
 ଆମି କରିଲେ ନାଥ ଲିଖେ ଦିଲାଇ ହେ, ହେବି ପାତେ ଉପରେ ।
 ଭୂବନମୋହନ ବରାଟେଇ ଦୋକାନ, ଯାଦି କଳେଇ ବାବାକେ ॥
 ବିଦ୍ୟାତ ବାଡାଟେ ମୁସଲାଜୀ ବୋକାନ କେ ପରିଚିତ ମୁଦିଲେ ।
 କିମେ ଲିହେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ କର ଏକ ବୁଦ୍ଧ ଲୋକାନ ହାତେ ॥
 ଖାତୀ କିଲିବ ପାରାଯା ଦାରି ହେ ହାତେ ବଳି ମନ୍ତ୍ରାଳେ ।
 କୋଲି ଲୋକକେ ଠକାର ଏହି ବିଳ, କରିବେ ଦେଇ ଠିକ କରେ ॥

(১২)

৪ মাসিল যুক্ত গ্রাহক ৪

আবেরিকাতে ।

প্রতিদিনার একটি চক্র পাখীতে ।

গুচ্ছ মেল বয়েতে বলিসো কিন্তু চাষিটি ঠেক আবে ।

চটী ভূমিত আতে, গুচ্ছ পেট উধারেতে ॥

একটি শাখা গুচ্ছ ঠোট গো চাকে কুটি চোখেতে ।

আবেরিকা, বাসী বজ, বয়েকে সব আবাকেতে ॥

হলে হলে আসকে দুই গো, বেগতে প্রতিদিনাতে ।

একটা পাখীর গুচ্ছ মেল বেড়িও ব্যবেতে ।

(১৩)

— জীবন বর্ণা —

জীবন বর্ণ বর্ণ আবাকে ।

কত বাসো ডুখল বাহীর ব্যঙ্গাতে ।

হাজার হাজার বর্ণ বাইন গো, হাজার হাজার আবেতে ।

জন জন একটি কুবি, অলে অলাপুর কালে ।

জন জন নব নবী গো, পকে ব্যাক কথনেতে ।

হাজার বাকী, যম মন্ত্রি ভাতি একথাকে বিগাঞ্জেতে ।

যম কুবার সব পকে গৈকে গো রীতাবে আব কোণ্টে ।

কেক বাবের কয়ে কুকু সিয়ে, উঠে গেতে গাবেতে ।

କୋର୍ଦ୍ଦିତ ହେଲେ କୋର୍ଦ୍ଦିତ ଥିଲେତେ, କିନ୍ତୁ ତିକ ଦିକାମ୍ବ ମାହି ଆବେ ।
 କେବ ଯା ହାତୀ କେଉ ପୁଣ ଶାତୀ କାହିଁ ଏହ କାନ୍ଦିଲ କାହିଁ ଥିଲେତେ ।
 କେଉ ସାହର ସତାନ ଥିଲେ, କରୋଇ ଥିଲେ ସତାନେ ।
 ପରମ ଗୁଣ, କାନ୍ଦିଲ, ଶାତୀଳ, ତେବେ ମଧ୍ୟେ କିମ୍ବ ମାହି ଆବେ ॥
 ଅମଛି ଆଶ ବ୍ୟାଧି ଚାନ୍ଦିଲୀ ଥାହେ ଏ ମହାକାଳେତେ ।
 ମୌଳୀ ବିଜେ ଉକ୍ତାମ କାହେ, ଆମାଟେ ଏକଳ ମୋହେତେ ॥
 କୋର୍ଦ୍ଦିତ ଶାତୀଳ ବିଜେ ଆମିକେ ଗୋ, କାହେ ଗିଜେ ଦିଶାମେତେ ।

— ୫୦ —

[୧୯]

ଅଲିମ୍ପିକ ସାର୍କାମ ।

ଗିଜି ଡାକ୍ତିରି କହେ ।

ବିଜ ପାତୋଟି ଦାକ୍ତିରେ ଆହେ ଚାହେ ॥

ଅଲିମ୍ପିକ ସାର୍କାମେକେ ଗୋ, ଆମକେ ଏହ ହିଦ୍ୟାମେ ।

ଆଜ କାଳ ମେଳେ ହେବାରିଦେ, ହେବାରେ ଏହ ଅକିମ୍ବାହେ ।

ଅକିମ୍ବା ମିଳୁଟ ବିଲିଗୋ, କୁପ କୁପ କହେ ମାର ପାହେ ।

ହିମାରୀ, ମାଈହାର ହେବେ ମୁଖୀଟା ମାହ କାହାରୀ କହେ ॥

କର ଗାହା ଯେ ଶୋଭାର ଚୁକ୍କି ଗୋ, ଏମେହି ଶୋଭାର କହେ ।

ଶୈଙ କହେ, ଫୋଟ ଲିହେ, କାହିଁଥାମା କାହ ପାହେ ।

ବିଟେଟି କୁଳ ହେବାରେ ହୋଇବ ଗୋ ହେବେ ହେବାରେ ।

ଅକିମ୍ବାରେ, ଗିଜି କାହୀ, ଚାହେ ଚାହେ ହେବେ ଏହ କୋହାକେ ॥

— ୫୧ —

[୨୦]

ଚକ ବାଜାରେ ଗ୍ରାମପ ବନ୍ଦ ।

ଏବାର ଚକ ବନ୍ଦାମେ ।

ଏ ମୋହୁର ଗୋ ବିହେତେ ଆମାର କହେ ।

ইত্যপূর্বী কিমে নামে গো, মেথলে চকের ভিতরে ।

৬   বোগীগলে, যোগ ভুলে থাক, মুনিগণের মন হরে ॥
যাই কুটৈশ্বা অবধারিতে নিতাই গড়ি হে, রাধাকৃষ্ণ ভিন্ন থাকে ॥
। যাই শুন্নাখিত বৈরি হৈবৈতে, একত্রে টাই সুর্যারে ॥

রাধাগোবিন্দুগল নাম হে গুচ্ছে কি শুন আরে ।

মনুষ কালোর, ভূমি ভুলিতে দিচ্ছে মন ঘোহিত করে ॥

ক'রে ক'রে আপিলে সোক হে, চুকছে চকের ভিতরে ।

(মধুরেহ) মারি কুন্দ বলে, যথে আচে, আদার নিজা তাগ করে ॥
: পর্মাঞ্জলি হৃষ্টে বলিহে, যদি বিজ্ঞানের মাঠেরে ।

বে মা বেখিল সৈক আ'চে মারের গর্তের ভিতরে ॥

কোটি ফেটি নও ন্যাপি হে, চেলে প্রেরে আবি করে ।

কিষা হিন্দু কিষা বৰন, নাই যে আভিয বিচারে ॥

কোকের অপ নাটি যে দলি হে চৌক হিম চৌক তাত ধরে ।

পা ফেলিলে আগুণি কেগুণি নাটি বীরুড়াগ শহরে, ।

যানিবীহিমীনা পেরে পথেতে হেটে আসজে বিগ বিগারে ।

রাম রামশের শুক হচ্ছে, আসচে গো হেথিবারে ।

কুড়ি হত বরিশ বীজীর হে, দশ শুক কি শৈল করে ।

কাম কলঙ্গ ড়া কাই, অচে ধমুকীল হাতে ধরে ।

বামেক অগ্নিবলি বাছে ছুটে হে মেথচে ইলেক্ট্রোকে কি, করে ।

গুৰণের শুকে শুকে, কিং দিয়ে ইক বারে ।

শীতাইক্ষণ কৰলি রবিশ তৈ বেপুরী আ'টের ধূরে ।

গুড়ের কোম, বধ করিল, লিধি আছে পোক্টারে ।

। ৩৩ প্রচন্দমাত্রাত কথি

। প্রচন্দ প্রচন্দ

। প্রচন্দ প্রচন্দ প্রচন্দ প্রচন্দ

[୧୬]

୯୮

ଶାର୍ଦ୍ରର କାହେ ବର ଆର୍ଥି ।

ଶର୍ଦ୍ର କାହା ପାହି ।

ଆମୀର ହେ ଯା ପାହି କରି ।

ଏହି କହେତେ ତୁମେ ତୁମେ ଗୋ କହିଲାମ କହ କେନେକାହି ।

ଏହା ହାନି ସାହି, କହିଲେ ନାହାନ ଗହିଏ ଜୁଦୀର ପେଟୋର ମାଡ଼ି କହେ ଚାହି

କଟା ହାନି ସାହି, କହିଲେ ନାହାନ ଗହିଏ ଜୁଦୀର ପେଟୋର ମାଡ଼ି କହେ ଚାହି

କେବଳ ହାତି ଗନ୍ଧ ରାହେଗୋ, ଆଖି କହ ତୋ ଛୁଟା ପାହି ।

ଅବାଦ ମାହାର, ଲୁହ ତାଙ୍କର ଏମେ ଏମେ ଗାହିଏ ଉପାହି ।

କାଣ ହାତି କହେ ଦିବ ଗୋ, ଏହା ହେତୁମା ହାନି ଏହି ।

କୋଟିମତି ହାତେ ଥାଗୋ, ଥାବେ ପାହିଥେ ଥାହେତ ଚିନ୍ତା କହି ॥

(୧୭)

(ଶାମୀର ପ୍ରତି ଆଞ୍ଜେପ)

ଅନ ପାହିଏ ଯା କହେ ।

ବିଧିର ହରେ ଗନ୍ଧ କାହି ଏମେହ ଥାବେ ।

କୌଣସେ ବିଧି ଥିଲିଗୋ ଏହାହି ପାହିଇ ତୁମାର ମା କହେ ।

କାହି କାପରେଦେବେଳାଟ ମାହି ଯେ ଶିଖ ପିଲିଯେ ଦେଇ ଦିଲ ଥାବେ ।

କାହି ହାତିଲେଟ ତୁମ ହାତେ ଗୋ, କହେଲେ ଯେ ଚାହେବ ମାଥେ ।

କାହି ଚେନେମେହେ ଆଦି ବରେଦେବେଦେ ଯାଜକ ମନ ଥାବେ ଥାବେ ।

କେତେ ଗନ୍ଧର କିମ୍ବା ବିଳି ବିଳିଗୋ, କେତେ ଯାହେ ହାତ ଖାଟି ବିଳି ଥାବେ ।

କେତେ ପେଟୋର ଖାଟି ବିଳି ଦିଲେ ଚଟିଲେ ଚକେଲ ଥାବେଇ ।

ଚାହି ପାହ ବେଦେତେ ଯାହ ଗୋ, ଶଲକ ଆପ ନୁହିଲ ଥାବେ ।

ଏହାହି ପକ ଚାପର ଗଲେ ଯାହ ହେ, ଯାହ ଆଖି କି ଥାବେ ।

(୧୮)

ନିଉ ମହାମାୟା ମିଷ୍ଟାନ ଭାଙ୍ଗାର । (ଯୌନୁହା)

ସ୍ନେହାଳ ଭାଲିଶ୍ରୀତ ପରିବେଶକ ।

ବାଜାରେ ମେହା ।

କ ଖଦ୍ଦିନ ଯାଏ ଉନ୍ନତ କାହେ ।

ଏ ବରତ କିମ୍ବେ ହିଟି ପାହା ଲାଗେବ ମୋକାରେ ।

ଆବେ ସାବେ ହିଟି କଣାହେ, ଆମିହେ କୋମୀର ଜିନେ ।
ଆଗ ଆଗଗାର କିନତେ ହଲେ ଠକାର ତାଙ୍କ ଲୋକ ଛିମେ ॥
ମିଠେ ସହାସାରୀ ହିଟାର କାନ୍ଦାଖ ହେ ଚଲେ ସାବେ ପ୍ରିଥାନେ ।
ସାଜାହେର ପେରା ହିଟି ଠକଦେ ନା ଆହ କୌଦିନେ ॥
କଳ ପ୍ରକାର ଜାନୀର ମିଠିହେ, କଳ ବୁକଷ ଡିଅହିନେ ।
ସତ ସତ ବିଜାପି ଧାରୀ ସାଇ ବେହନ ପ୍ରଯୋଜନେ ॥

[୧୨]

ଚକ୍ର ବାଜାରେର ଛୁଟି ।

ଏଥାର ଚକ୍ରେ ଧାରେ ।

ଛୁଟିଖାନୀ କରେଛେ କି ଚମକାହେ ॥
ଶହାରାର ମାନେ ଧଳି ଗୋ, ଏକଟୀ ଦେଖାର ମେହାହେ ॥
ମେ ଶାଟୀର ଦେଖାନ, ନା ଶକ୍ତି ଦେଖାନ, କେ ଓ ଲିଜୁ ଦେଖାତେ ମାହେ ॥
ଲଦାର ଦେଖା ଦେଖଲାମ ଛବି ଗୋ, ଏକଟୀ କଥଚ ବାହୁଦୀ ଗଲାର ଧରେ
ପଢିଲ ବନସବେ ଏକଟ ନାହିଁ ମଟୀ ହେଲେ ପ୍ରମଦ କରେ ॥
ଶୀ ସିଂହି ବରେ ତାର ଯେ ଗୋ କେଜାତେ ଗିରି ପିଅ କରେ ।
ଲଦକ୍ଷିଣିଟେ ହରେକେ ପାଇ, କିନ୍ତୁ ଏକଟି କାଳ ହୋଲ କି କରେ ॥
ଛର୍ଯ୍ୟାଧନେର ଉକ୍ତ କଳ ଗୋ, କୌଦିନେନ ଗହା ଧାରେ ।
ଅନ୍ତ ଶ୍ରୀର ନାରାଯଣ, (ନ୍ଯୀରେ ଦୀ) ପାହ ଚଟୀ ଦେଖା କରେ ।
ତା ତାଙ୍କ ବେ ଗଢ଼ି ଉଦିଗୋ, ତାକେ ଧାମ ଦେବା ଉଚିତ ହର ନାହେ ।
ତେ ଏମିର ଧାରାପ ଗଡ଼େତେ ଗୋ ଏକବାବେ ଦୈରା ଦୀକାରେ ।
ନରମିଳିତ ଦେଖଲାମ ଦଳିଗୋ ହିରଳାକଶିଲୁହ ନାହିଁ ଛୁଟି ଥାର କରେ ।
କରିଶଜ୍ଜେର ଶ୍ରୀରାମରେ କାଳେ ପାଞ୍ଚ ମାଲେ ଠକାରେ ॥
ମଧ୍ୟ କର୍ମ ହେତେ ବନେ ଗୋ, କର ଦେ ସତ ତିଜାରେ ।
ବେ ଆଶ୍ରମ ଦେଖାକେ ଚୋଖେ ଅଶ୍ରୁମୀ କରେ ଦିବେ କରାରେ ।
କି ଆଶ୍ରୟା ଦେଖଲାମ ଦଳିଗୋ, (କରିଶଜ୍ଜେ) ଏକଟୀ ପା ହିଲ ବେ ପାଥରେ
ପାଥରୀ ଅହନୀ ହରେ ଧାତିରେ ଦକ୍ଷତ୍ଵ କରେ ।
କଳ ପ୍ରକାର କଳ କିମିର ଦେ, ଟାଙ୍କା ଉରେକେ ଟାଙ୍କାର ଉପରେ ।
ଉପରେ ଦେଖଦ, ନା ତଳେ ଦେଖଦ ନା ଲୋକ ଦେଖଦ ଏହି ବାଜାରେ ।